

Sigorta acentesi tarafından müşteri poliçesinin ödenmesi ve müşteriden tahsil edilememesi halide şüpheli ticari alacak karşılığı ayrılıp gider yazılmasının mümkün olup olmadığı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	67854564-105[1741-5900]-E.85307
Tarih	11.03.2019

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İzmir Vergi Dairesi Başkanlığı

Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : 67854564-105[1741-5900]-E.85307

11.03.2019

Konu : Sigorta acentesi tarafından müşteri poliçesinin ödenmesi ve müşteriden tahsil edilememesi

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzun incelenmesinden; ilimiz ... Vergi Dairesi Müdürlüğünün ... vergi kimlik numarasında sigorta acenteliği faaliyetinden dolayı kayıtlı mükellefi olduğunuz, ... Sigorta A.Ş.'nin sigorta acentesi olarak faaliyet gösterdiğiniz, müşteriniz adına düzenlediğiniz sigorta poliçesi prim tutarını ... Sigorta A.Ş.'ye müşteriniz adına ödediğiniz, ancak müşteriniz tarafından söz konusu prim tutarının ödeme güçlüğü içinde bulunduğu gerekçesiyle şirketinize ödenmediği, şirketinizce alacak

tutarının tahsili için icra takibi başlatıldığı ve halen icra takibinin devam ettiği belirtilerek müşterinizden olan alacağınız için 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre şüpheli ticari alacak karşılığı ayrılıp gider yazılmasının mümkün bulunup bulunmadığı hususlarında Başkanlığımızdan görüş talep edildiği anlaşılmıştır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 323 üncü maddesinde;

"Ticari ve zirai kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi ile ilgili olmak şartıyla;

1- Dava veya icra safhasında bulunan alacaklar;

2- Yapılan protestoya veya yazı ile bir defadan fazla istenilmesine rağmen borçlu tarafından ödenmemiş bulunan dava ve icra takibine değmeyecek derecede küçük alacaklar;

şüpheli alacak sayılır.

Yukarıda yazılı şüpheli alacaklar için değerlendirme gününün tasarruf değerine göre pasifte karşılık ayrılabilir.

Bu karşılığın hangi alacaklara ait olduğu karşılık hesabında gösterilir. Teminatlı alacaklarda bu karşılık teminattan geri kalan miktara inhisar eder.

Şüpheli alacakların sonradan tahsil edilen miktarları tahsil edildikleri dönemde kar-zarar hesabına intikal ettirilir."

hükmü yer almaktadır.

Bu hükme göre, ticari ve zirai kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi ile ilgili olmak şartıyla; dava veya icra safhasında bulunan alacaklarla, yapılan protestoya veya yazı ile bir defadan fazla istenilmesine rağmen borçlu tarafından ödenmemiş olan dava ve icra takibine değmeyecek derecede küçük alacaklar şüpheli alacak sayılmakta, bu şartlardan herhangi birinin mevcut olmaması durumunda ise şüpheli alacak kaydına imkân bulunmamaktadır.

Şüpheli alacaklar için dava veya icra takibine başlanıldığı yılda karşılık ayrılması gerekmekte olup, şüpheli hale geldiği hesap döneminde karşılık ayrılmayan alacaklar için daha sonraki dönemlerde şüpheli alacak karşılığı ayrılması mümkün olmamaktadır. Bir alacağın dava safhasında olduğunun kabulü için, mahkemeye dava, icraya takip için dilekçe verilmiş olması, ancak gerek mahkemeye gerek icraya yapılan başvuruların ciddiyetle takip edilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, şüpheli alacak ayrılmak istenen ve tahsil edilemeyen alacağın ticari ve zirai kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi ile ilgili olması için işletme kayıtlarına hasılat olarak girmesi veya ticareti yapılacak mal veya hizmetin maliyetiyle ilgisi olması gerekir. Bu durumda işletmenin sonuç hesaplarını etkilemeyen, yani daha önce kârın teşekkülünü etkilememiş bir alacağın karşılık ayrılarak zarar yazılması mümkün değildir.

Sigorta Acenteleri Yönetmeliğinin "Sigorta poliçelerinin düzenlenmesi ve primlerin tahsili" başlıklı 17 nci maddesinde,

"(1) Sigorta sözleşmesi akdetme ve/veya prim tahsil etme yetkisi sigorta şirketlerine aittir. Bu yetki, acentelik vekâletnamesinde belirtilmek kaydıyla, sigorta acentelerine devredilebilir. Sigorta şirketlerince sözleşme yapma ve/veya prim tahsil etme konularında yetkilendirilmemiş acenteler poliçe düzenleyemez ve/veya prim tahsilâtı yapamaz.

(2) Acentelerce düzenlenen poliçeler kapsamında sigortalı tarafından acentelere yapılan ödeme sigorta şirketine yapılmış sayılır..."

hükümlerine yer verilmiştir.

Buna göre, sigorta acenteliği faaliyetiniz nedeniyle elde ettiğiniz ticari kazancınız olan komisyonlar esasen ... Sigorta A.Ş.'ye verdiğiniz hizmet nedeniyle tahakkuk etmektedir. Bu itibarla müşteriniz adına ödediğiniz ancak müşterinizden tahsil edemediğiniz ve söz konusu sigorta şirketine ait sigorta prim tutarları şirketiniz açısından ticari kazancın elde edilmesine yönelik bulunmadığından söz konusu tahsil edemediğiniz tutarlar nedeniyle şüpheli ticari alacak karşılığı ayrılması mümkün bulunmamaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026